

**NEUVOSTON PÄÄTÖS 2003/170/YOS,
tehty 27 päivänä helmikuuta 2003,**

jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ulkomaille lähettämien yhteyshenkilöiden yhteisestä käytöstä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 30 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan, 30 artiklan 2 kohdan c alakohdan sekä 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

ottaa huomioon Tanskan kuningaskunnan aloitteen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Oikeus- ja sisäasioiden ministerien neuvosto hyväksyi 3 päivänä joulukuuta 1998 neuvoston ja komission toimintasuunnitelman parhaista tavoista panna täytäntöön Amsterdamin sopimuksen määräykset vapautteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisesta ⁽³⁾. Toimintasuunnitelman toimenpiteen 48 mukaan viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta olisi toteutettava toimia, joilla edistetään koulutusta, yhteyshenkilöiden vaihtoa, henkilöstön työhön lähettämistä, välineistön käyttöä ja rikostutkintaa koskevaa yhteistyötä ja yhteisiä aloitteita.
- (2) Eurooppa-neuvosto hyväksyi kokouksessaan Wienissä 11 ja 12 päivänä joulukuuta 1998 antamiensa päätelmien 83 kohdassa neuvoston ja komission toimintasuunnitelman parhaista tavoista panna täytäntöön Amsterdamin sopimuksen määräykset vapautteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisesta, ja päätelmien 89 kohdassa se kehotti tehostamaan toimia järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi ottamalla huomioon Amsterdamin sopimuksen myötä tarjoutuvat uudet mahdollisuudet.
- (3) Eurooppa-neuvosto kehotti kokouksessaan Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 neuvostoa ja komissiota edistämään tiiviissä yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa Amsterdamin sopimuksen täysimääräistä ja välitöntä täytäntöönpanoa oikeus- ja sisäasioiden ministerien neuvostossa 3 päivänä joulukuuta 1998 hyväksytyn ja Eurooppa-neuvoston kokouksessa Wienissä 11 ja 12 päivänä joulukuuta 1998 hyväksytyn toimintasuunnitelman pohjalta sekä Tampereella sovitujen poliittisten suuntaviivojen ja poliisiyhteistyön syventämistä rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi edellyttävien konkreettisten tavoitteiden pohjalta.

- (4) Eurooppa-neuvosto kehotti kokouksessaan Helsingissä 10 ja 11 päivänä joulukuuta 1999 Euroopan unionia tehostamaan pyrkimyksiään kansainvälisellä tasolla lujittamalla yhteistyötä kolmansien maiden kanssa huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan rajoittamiseksi sekä oikeus- ja sisäasioissa. Samalla Eurooppa-neuvosto huomautti, että tarvitaan kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten yhteisiä ponnisteluja, joissa Europolilla on erityisasema.

- (5) Eurooppa-neuvosto vahvisti Tampereella sovitut suuntaviivat ja tavoitteet kokouksessaan Laekenissa 14 ja 15 päivänä joulukuuta 2001 antamiensa päätelmien 37 kohdassa ja totesi, että tarvitaan uusia virikkeitä ja suuntaviivoja joidenkin alojen viiveiden korjaamiseksi.

- (6) Neuvosto hyväksyi 14 päivänä lokakuuta 1996 yhteisen toiminnan 96/602/YOS jäsenvaltioiden tekemien yhteyshenkilöitä koskevien aloitteiden yhteistä suuntaviivoista ⁽⁴⁾.

- (7) Ottaen huomioon kokemukset yhteisen toiminnan soveltamisesta ja Amsterdamin sopimuksen määräykset rajat ylittävän rikollisuuden torjunnasta on syytä vahvistaa ja kehittää jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä yhteyshenkilöiden tehtävien ja heidän lähettämisenä kolmansiin maihin ja kansainvälisiin organisaatioihin osalta.

- (8) Europol solmii ja ylläpitää yhteistyösuhteita kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista Europol-yleissopimuksessa ⁽⁵⁾ määriteltyjen tehtävien suorittamisen kannalta.

- (9) Europol on solminut ja solmii edelleen ja ylläpitää yhteistyösuhteita useiden kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa.

- (10) Europolille on annettava tarpeellinen tuki ja mahdollisuudet, jotta se voi toimia tehokkaasti Euroopan poliisiyhteistyön keskuspuolella. Eurooppa-neuvosto on korostanut Europolin keskeistä asemaa jäsenvaltioiden viranomaisten välisessä yhteistyössä rajat ylittävän rikollisuuden tutkinnan osalta sen tukiessa rikollisuuden ehkäisyä, analysointia ja tutkintaa unionin tasolla.

⁽¹⁾ EYVL C 176, 24.7.2002, s. 8.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto annettu 20 päivänä marraskuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL C 19, 23.1.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 268, 19.10.1996, s. 2.

⁽⁵⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 2.

- (11) Europolin on voitava jossain määrin käyttää jäsenvaltioiden kolmansiin maihin lähettämiä yhteyshenkilöitä Europolin operatiivisen tukitoiminnan tehostamiseksi suhteessa kansallisiin poliisiviranomaisiin.
- (12) Jäsenvaltiot toteavat, että jäsenvaltioiden kolmansiin maihin ja kansainvälisiin organisaatioihin kansallisia tarpeita varten lähettämien yhteyshenkilöiden kesken tehdään jo nyt laajaa yhteistyötä. Joitain kolmansissa maissa ja kansainvälisissä organisaatioissa olevien jäsenvaltioiden yhteyshenkilöiden kanssa tehtävän yhteistyön muotoja on kuitenkin syytä tehostaa jäsenvaltioiden voimavarojen käyttämiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.
- (13) Jäsenvaltioiden yhteistyötä tällä alalla on vahvistettava tietojen vaihdon helpottamiseksi vakavan rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi.
- (14) Jäsenvaltiot pitävät rajat ylittävän rikollisuuden torjuntaa koskevaa yhteistyötä erityisen tärkeänä, sillä ne katsovat, että tietojen vaihtoa koskevan yhteistyön tehostaminen vahvistaa kansallisten viranomaisten mahdollisuuksia torjua tehokkaasti rikollisuutta. Jäsenvaltiot katsovat, että Europolilla on oltava tässä keskeinen asema.
- (15) Tämän päätöksen tarkoituksena on säännellä vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta koskevia kysymyksiä.
- (16) Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ⁽¹⁾, jäljempänä 'Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus', määräystä, joka koskee yhteyshenkilöiden yhteistä käyttöä, on kehitettävä edelleen jäsenvaltioiden yhteistyön tehostamiseksi rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa.
- (17) Islannin ja Norjan osalta tämä päätös lukuun ottamatta 8 artiklaa on osa niiden Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyssä sopimuksessa ⁽²⁾ tarkoitettujen Schengenin säännösten määräysten kehittämistä, jotka kuuluvat tietyistä kyseisen sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä tehdyn neuvoston päätöksen 1999/437/EY ⁽³⁾ 1 artiklan H kohdan soveltamisalaan.

- (18) Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu tähän päätökseen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännösten sisällyttämistä osaksi Euroopan unionia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/365/EY ⁽⁴⁾ 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (19) Irlanti osallistuu tähän päätökseen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännösten sisällyttämistä osaksi Euroopan unionia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti sekä Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/192/EY ⁽⁵⁾ 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (20) Tämän vuoksi yhteinen toiminta 96/602/YOS ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 47 artiklan 4 kohdan määräys olisi kumottava,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Määritelmä

1. Tässä päätöksessä 'yhteyshenkilöllä' tarkoitetaan jonkin jäsenvaltion edustajaa, jonka lainvalvontaviranomainen lähettää yhteen tai useampaan kolmanteen maahan tai kansainväliseen organisaatioon luomaan ja ylläpitämään yhteyksiä sikäläisiin viranomaisiin rikosten ehkäisemisen tai selvittämisen edistämiseksi.
2. Tämä päätös ei vaikuta jäsenvaltioiden yhteyshenkilöiden tehtäviin, joita he suorittavat toimivaltansa puitteissa ja kansallisen lainsäädännön, kansallisten tarpeiden ja mahdollisten vastaanottavan valtion tai kansainvälisen organisaation kanssa tehtyjen edullisempien sopimusten mukaisesti.

2 artikla

Yhteyshenkilöiden tehtävät

1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen yhteyshenkilöt luovat ja pitävät yllä suoria yhteyksiä vastaanottavan valtion tai kansainvälisen organisaation toimivaltaisiin viranomaisiin tietojen keräämisen ja vaihdon edistämiseksi ja nopeuttamiseksi.

⁽¹⁾ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽²⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽³⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽⁴⁾ EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽⁵⁾ EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20.

2. Kunkin jäsenvaltion yhteyshenkilön on myös osallistuttava sellaisten tietojen keräämiseen ja vaihtoon, joista voi olla hyötyä vakavan rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa, mukaan lukien tiedot, joiden avulla voidaan tutustua asianomaisissa valtioissa tai kansainvälisissä organisaatioissa käytettäviin oikeudellisiin keinoihin ja toimintamenetelmiin.

3. Yhteyshenkilöiden on suoritettava tehtävänsä toimivaltansa puitteissa ja kansallisen lainsäädännön säännösten, myös henkilötietojen suojaamista koskevien säännösten, ja mahdollisten vastaanottavan valtion tai kansainvälisen organisaation kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti.

3 artikla

Yhteyshenkilöiden lähettämisestä ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava toisilleen aikomuksistaan lähettää yhteyshenkilöitä kolmansiin valtioihin ja kansainvälisiin organisaatioihin ja joka vuosi Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle, jäljempänä 'pääsihteeristö', yhteyshenkilöiden lähettämisestä sekä heidän tehtävistään ja mahdollisista yhteyshenkilöiden lähettämistä koskevista jäsenvaltioiden yhteistyösopimuksista.

2. Pääsihteeristö laatii vuosittain jäsenvaltioille ja Europolille toimitettavan katsauksen jäsenvaltioiden yhteyshenkilöiden lähettämisestä ja heidän tehtävistään sekä mahdollisista yhteyshenkilöiden lähettämistä koskevista jäsenvaltioiden välisistä yhteistyösopimuksista.

4 artikla

Yhteyshenkilöverkostot kolmansissa maissa

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden samaan kolmanteen maahan tai kansainväliseen organisaatioon lähetetyt yhteyshenkilöt tapaavat säännöllisesti tai tarvittaessa asiaankuuluvien tietojen vaihtamiseksi. Euroopan unionin puheenjohtajavaltiona toimivan jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen yhteyshenkilöt tekevät aloitteen tällaisten tapaamisten järjestämiseksi. Jos puheenjohtajavaltiona toimivalla jäsenvaltiolla ei ole edustajaa kyseisessä kolmannessa maassa tai kansainvälisessä organisaatioissa, aloitteen tapaamisen järjestämiseksi tekee järjestyksessä seuraavana tai sitä seuraavana puheenjohtajavaltiona toimivan jäsenvaltion edustaja. Komissio ja Europol kutsutaan aiheellisissa tapauksissa tällaisiin tapaamisiin.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden samaan kolmanteen maahan tai kansainväliseen järjestöön lähetetyt yhteyshenkilöt auttavat toisiaan yhteyksien pidossa vastaanottajavaltion viranomaisiin. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa sopia, että niiden yhteyshenkilöt jakavat tehtäviä keskenään.

3. Jäsenvaltiot voivat sopia kahden- tai monenvälisesti, että jonkin jäsenvaltion kolmanteen maahan tai kansainväliseen organisaatioon lähettämät yhteyshenkilöt huolehtivat myös yhden tai useamman muun jäsenvaltion eduista.

5 artikla

Jäsenvaltioiden yhteistyö kolmansien maiden yhteyshenkilöiden välityksellä tapahtuvassa tietojen vaihdossa

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden kolmansissa maissa tai kansainvälisissä organisaatioissa olevat yhteyshenkilöt toimittavat kansallisen lainsäädännön ja asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden mukaisesti sekä asiassa sovellettavia henkilötietojen suojaa koskevia säännöksiä noudattaen omille viranomaisilleen tietoja niitä muita jäsenvaltioita uhkaavasta vakavasta rikollisuudesta, joilla ei ole omaa yhteyshenkilöä kyseisessä kolmannessa maassa tai kansainvälisessä organisaatioissa. Kansallisten viranomaisten on arvioitava kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja uhan vakavuuden perusteella, onko asiasta ilmoitettava kyseisille jäsenvaltioille.

2. Kolmansissa maissa tai kansainvälisissä organisaatioissa olevat jäsenvaltioiden yhteyshenkilöt voivat kansallisen lainsäädännön ja asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden mukaisesti sekä asiassa sovellettavia henkilötietojen suojaa koskevia säännöksiä noudattaen ilmoittaa tietoja muita jäsenvaltioita vakavasti uhkaavasta rikollisuudesta suoraan kyseisen jäsenvaltion omille yhteyshenkilöille, jos tällä jäsenvaltiolla on edustaja kyseisessä kolmannessa maassa tai kansainvälisessä organisaatioissa.

3. Jäsenvaltiot, joilla ei ole yhteyshenkilöitä kolmannessa maassa tai kansainvälisessä organisaatioissa, voivat kansallisen lainsäädännön ja asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden mukaisesti osoittaa asiaankuuluvien tietojen vaihtoa koskevia pyyntöjä toiselle jäsenvaltiolle, jolla on yhteyshenkilöitä kyseisessä kolmannessa maassa tai kansainvälisessä organisaatioissa.

4. Jäsenvaltioiden on käsiteltävä 3 kohdassa tarkoitettua pyyntöä oman kansallisen lainsäädäntönsä ja asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden mukaisesti ja ilmoitettava mahdollisimman pian, voidaanko tällaiseen pyyntöön suostua.

5. Jäsenvaltiot voivat suostua siihen, että tietoja vaihdetaan suoraan kolmansissa maissa ja kansainvälisissä organisaatioissa olevien yhteyshenkilöiden ja muiden jäsenvaltioiden viranomaisten välillä asiassa sovellettavia henkilötietojen suojaa koskevia säännöksiä noudattaen.

6. Edellä 1 ja 2 kohdassa kuvatut tehtävät eivät saa estää yhteyshenkilöitä suorittamasta alkuperäisiä tehtäviään.

6 artikla**Yhteyshenkilöille tarkoitetut yhteiset seminaarit**

1. Parantaakseen yhteyshenkilöiden välistä yhteistyötä yhdessä tai useammassa kolmannessa maassa tai kansainvälisessä organisaatiossa jäsenvaltiot voivat järjestää yhteisiä seminaareja rikollisuuden kehityksestä ja tehokkaimmista menetelmistä rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi ottaen asianmukaisesti huomioon EU:n säännösten, jos kyseisistä kolmansista maista tai kansainvälisistä organisaatioista tarvitaan erityisiä tietoja tai jos asioihin on puututtava siellä. Komissio ja Europol kutsutaan näihin seminaareihin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin seminaareihin osallistuminen ei saa estää yhteyshenkilöitä suorittamasta alkuperäisiä tehtäviään.

7 artikla**Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset**

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaisista viranomaisistaan yhteyshenkilöt helpottamaan tässä päätöksessä tarkoitettujen tehtävien suorittamista ja varmistettava, että kansalliset yhteyshenkilöt kykenevät suoriutumaan tehtävistään tehokkaasti ja ripeästi.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava kirjallisesti pääsihteeristöön tiedot toimivaltaisista viranomaisistaan nimeämistään yhteyshenkilöistä ja myöhemmistä tämän päätöksen mukaisista muutoksista. Pääsihteeristö julkaisee tiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3. Tätä päätöstä sovelletaan sen vaikuttamatta olemassa oleviin kansallisiin säännöksiin erityisesti kyseisten jäsenvaltioiden eri viranomaisten ja yksiköiden välisen toimivallanjaon osalta.

8 artikla**Europol**

1. Jäsenvaltioiden on helpotettava kansallisen lainsäädännön ja Europol-yleissopimuksen mukaisesti sellaisten Europolin esittämien pyyntöjen käsittelyä, jotka koskevat tietojen saamista jäsenvaltioiden yhteyshenkilöiltä kolmansissa maissa tai kansainvälisissä järjestöissä, joissa Europol ei ole edustettuna. Europolin pyynnöt on toimitettava jäsenvaltioiden kansallisille

yksiköille, jotka tekevät niistä päätöksen kansallisen lainsäädännön ja Europol-yleissopimuksen mukaisesti. Tiedot jäsenvaltioiden yhteyshenkilöiltä kolmansissa maissa tai kansainvälisissä organisaatioissa on toimitettava Europolille kansallisen lainsäädännön ja Europol-yleissopimuksen mukaisesti.

2. Määritellessään yhteyshenkilöidensä tehtäviä jäsenvaltioiden on otettava tarvittaessa huomioon tehtävät, jotka Europolin on määrä suorittaa Europol-yleissopimuksen nojalla.

9 artikla**Soveltaminen Gibraltariin**

Tätä päätöstä sovelletaan Gibraltariin.

10 artikla**Arviointi**

Neuvosto arvioi tämän päätöksen täytäntöönpanoa kahden vuoden kuluessa sen tekemisestä.

11 artikla**Kumoaminen**

1. Kumotaan yhteinen toiminta 96/602/YOS.
2. Kumotaan Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 47 artiklan 4 kohdan määräys.

12 artikla**Voimaantulo**

Tämä päätös tulee voimaan neljäntenätoista päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 27 päivänä helmikuuta 2003.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. CHRISOCHOÏDIS